

Az Élet fiairól

Gyakran hallani itt is, ott is, hogy céltalanul — máról holnapra élnek a fiataljaink. Szigorúbbnak kellene lenni velük szemben — hangoztatják —, korlátokat kellene állítani a túlzott szabadságnak, mert ma a dédelgetés és a megbocsátás nevelésének eszközével akarják formálni gyermekeink jellemét. Hova fog ez vezetni, mi lesz ennek a következménye?

Csakugyan, hova fog ez vezetni? Mindannyian felelősek vagyunk az utánunk következő generáció jövőjének megalapozásáért. Kíváncsi voltam magam is a mai nevelési rendszerünk eredményére. Lássuk csak összeroppant-e — József Attila szavaival élve — az „Élet fiai” alatt a régi világ?

Tanulási kedv — magas fokon

Középiskoláinkban, technikáinkban, egyetemünkben fiataljainknak mintegy 81 százaléka tanul. Készülnek az életre. Nincs ambíció? Vajon mi más kényszeríti őket? A tanulási kedv rendkívül magas fokon áll.

Talán nem elég takarékosak? A „máról holnapra élés” szemlélete uralkodott el rajtuk életcél hiányában? Aligha! A KISZ városi bizottsága a közelmúltban indította Szegeden is a társasház lakásépítési akciót az 1966. évre. Annak ellenére, hogy kedvezményes feltételekkel ad lehetőséget a lakásépítéshez, mégis tetemes anyagi áldozatot kíván a jelentkezőktől. Mi történt? A tervezett lakásszámot alaposan meg kellett emelni, mert a jelentkezők magas száma miatt sokan kimaradtak volna. A megadott határidőre mindenki be is fizette az előírt 26 ezer forintot. Ez pedig nem történhetett másként, csak úgy, hogy megbecsüljük a forintot, takarékoskodnak, családot alapítanak. És van életcéljuk!

Lazák az erkölcsi normák? Valamennyi jelentkező kötelezettséget vállalt 3 ezer forint értékű társadalmi munkára végzésére. Arról nem is kívánok itt említést tenni, hogy az év folyamán hányan és milyen értékű társadalmi munkát végeztek. Fiataljaink munkaszeretete, munkafegyelmé nem marad el a felnőttekétől.

Nem kell félreverní a harangot

Elfoglalt, felületes szemlélő így szólhatna: de a szórakozásban mégiscsak hiba van! A tánc azonban magában véve nem lehet mércéje a morálnak. Minden generációnak megvolt a maga modern tánc, amit apák többnyire kifogásoltak. De voltam hangversenyen, ahol csak klasszikus zenét játszottak, s a hallgatóságban arányosan volt képviselve a fiatalság. Ez a helyzet a színházban, a moziban is. Az irodalmi estek, a könyvtárak látogatói illetően pedig elvinnék a győzelmi lobogót a felnőttek elől, ha statisztikát csinálnánk. A kultúra területén tehát nem kell félreverní a vészharangot. Amit népművelési intézményeink nyújtani tudnak,

azt fiataljaink többnyire ki is aknazzák. A sportéletet pedig közismerten leginkább a fiataljaink tartják megszálva. Ez többé-kevésbé természetes is. Egy szombat délután látogatást tettem iskolai sporttermeinkben.

Olyan nyüzsgő, eleven életet találtam ott, amire egyáltalán nem számítottam. Fegyelmesség, lelkesedés tette színvonalassá a küzdőporondokat.

„De a magatartásukkal csak van baj? Ezt mindenki belátja!” — így a maga fiatalságáról megfellebbező bíráló. Ezzel szemben fiataljaink nem hajbókoló szolga, nem alázatos koldus, nem vallástéboltyól elvakult álszent, nem kispolgári szemforgató, és nem sirnavigadó komédiás. A mi fiataljaink ismeri az öt megillető jogait, él velük, ismeri a rá háruló kötelezettségeket és elvégzi azokat is. Többsége tudatában van annak, hogy munkája nyomán válhat csak megbecsült tagjává társadalmunknak. Tudja, hogy az állam gondoskodása biztosítja számára az élet feltételeit, nincs tehát szüksége a megalázó koldusi alamiznára. Fiataljaink egyre tisztuló politikai öntudattal, egyre fejlődő szocialista erkölcsi tulajdonságokkal rendelkezik és ezek szerint él. Ha vannak is a fiatalok soraiiban eltérések, az irány, amerre fiataljaink halad, a mind világosabbá váló kommunista világnézet.

Fiataljaink javarészt az életnek valamennyi területén kedvező és példamutató helyzetben találjuk. Büszkék lehetünk rájuk, és építetünk lelkesedésükre, szorgalmukra, segíteni akarásukra. Velünk vannak a munkában, társadalmunk formálásában, építésében és erősítésében. Természetesen vannak problémák is. De hol, melyik korosztálynál nincs?

A rendhagyók kevesen vannak

Szerencsére a rendhagyók kevesen vannak és nem jellemzői a fiatalság tulajdonságainak. Rendellenes magatartásuk nem is mindig saját természetük terméke. Jellemzői fogyatékoságaik gyakori kútforrása a még itt-ott fellelhető ponyvairadalom, amit zsbivásáron vagy kéz alatt szereznek be, másutt akadnak szülők, akik nem mutatnak jó példát és züllött életükkel fertőzik meg gyermekük gondolatvilágát. Mások éppen a jó szülők okozzák a bajt, mert „majomszeretettelük” túlzottan elkenyészítik csemetéjüket és az iskola, vagy munkahely fegyelmével szemben érdemtelen védelemben részesítik őket. Egy példát erre.

Nemrégiben olyan társaságban voltam, ahol több fiatal lány is megjelent. Cseveges közben kedélyes, módfelett vidám kislányka fogadott, hogy ő is kap anyukájától olyan ruhát, mint a barátnőjé. Telefonon hívta fel az anyját, s a vidám csengésű hang egy-

szeriben nyávogással, síróssá változott: „Anyuci, nekem is olyan ruha kell, mint a Zsuzsié, ugye anyuci megveszed?” A párbeszéd eredményes volt, s a kislány diadalmasan tette le a kagylót. „Gyerekek, meglesz a ruha, pedig tegnap kaptam ezt, ami rajtam van, dehát anyucitól érteni kell kérni!” Igen, érteni kell, de ha anyuci felismerné leánykaja stílusát, nem hagyná magát „át-ejteni”.

Műveltebb, érettebb

Az ilyesféle esetek természetesen nem befolyásolhatják a fiataljainkól alkotott helyes véleményünket. Ha mérleget készítünk a pozitív és negatív jelenségekről, feltétlenül a jó eredmények javára billen.

Ifjúságunk ma műveltebb, politikailag érettebb, mint az 1945 előtti. Jövőnkét illetően ezért optimisták lehetünk még akkor is, ha helyenként tapasztaljuk, hogy fiataljaink nem veszi ki kellő mértékben a részét a közéletből, a ráváró kötelezettségekből. Többnyire azonban, ha mi felnőttek bevonjuk őket az aktívabb politikai életbe, felkeltjük érdeklődésüket, akkor megtaláljuk bennük az igazi hazafiságot, népünk iránti hűséget, az internacionalizmus helyes értelmezését, a béke megvédésének vágyát, s mindezzel a szocializmus építésének minden előfeltételét.

MISON GUSZTÁV

Befejeződött a cukorgyártás

Szerdán leállt a Sarkadi Cukorgyár, csütörtökön pedig a Szerencsi Cukorgyár dolgozta fel az utolsó 150 vagon répát. Ezzel befejeződött a magyar cukoripar 1965/66. évi idénye. A két utolsónak leállt gyár rekordot is döntött, hiszen a szerencsi üzem 162 napon, a sarkadi pedig 167 napon át szünet nélkül dolgozta fel a coker nyersanyagát. A hosszú idény alatt a szerencsi gyár végzett a legtöbb, 40 500 vagon répával, a többi nagyobb üzem általában 30 000–35 000 vagon, a kisebbek 20 000–25 000 vagon répából készítették cukrot.

Enyheség esőkkel

Európa nagy részén kis ciklonok vették át a február eleje óta rendkívül nagy ellentétekkel jeleskedő téli időjárás irányítását. A tavasz és a tél birkózása legutóbb — éles fordulattal — a tavasz javára billent.

A Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán közölték: erősen felhős időre, többfelé ismétlődő esőkre kell számítanunk. A szombati maximumok plusz 7–12 fok között alakulnak ki. A tél hidegtartalékainak rohamos fogyatkozása, illetve a nagyobb hidegek északra húzódása egyelőre biztosít bennünket a hirtelen erős lehűlésektől.

Az erdők királya Mennyei szerelem

Új filmek

Hosszú hónapok türelmes, mesteri operatőri munkájának eredményében gyönyörködhetnek a szegedi Vörös Csillag mozi nézői: Schuller Imre Balázs Béla-díjas operatőr méltán nyerte el rövidfilmjével, *Az erdők királyával* a II. Miskolci Rövidfilmfesztivál operatőri díját.

Erdőségeink kecses léptű, méltóságos mozgású vadjainak, a szarvasoknak, őzeknek változatos életét, puszkagolyók, süvöltő szelek, szürönylű hóviharak előli menekülését pazar pompájú, jól komponált képsorral mutatja be Schuller. A telet átveszelő vadak újjáéledésének is tanúi lehetünk a tavasz sugaraiban, végigkísérhetjük őket a dűsfűv nyár füledő alkonyában, s az ezerszínű ősz megkapó ragyogásában.

A szerelem lázában egymást harcra hívó hímek élet-halál küzdelmét különös gonddal fényképezték. A drámaív fűtött jelenetekhez Varga Domonkos írt költői képekben gazdag szöveget.

Az erdők királya kísérőműsora a *Mennyei szerelem* című rövid, csehszlovák játékfilm. Bölcés írónia sűt az érdekes epizódokból: a 11 esztendő kisfiú kedvence, le, a lekváropalancsinta kedvéért lemond tervezett „randevújáról” — a vasárnap is „hivatalos ügyben elfoglalt”, kopaszodó atya fergetelmes influenzát fog ki fiatalos szeretővel való lépéstartás vállalása közben, — s egy 18 esztendő, duzzagolyók, süvöltő szelek, szürönylű hóviharak előli menekülését pazar pompájú, jól komponált képsorral mutatja be Schuller. A telet átveszelő vadak újjáéledésének is tanúi lehetünk a tavasz sugaraiban, végigkísérhetjük őket a dűsfűv nyár füledő alkonyában, s az ezerszínű ősz megkapó ragyogásában.

A Mennyei szerelem apró epizódjai rövid percek alatt is sok igazat és jellegzeteset mondanak mai életünkről — érett s elnéző mosolyú bölcsességgel.

D. E.

Az aranycsempész

Háromszáz kiló arany és két fiatal, egy csúnya fiú — *Belmondo* — és egy nagyon szép szőke lány — *Jean Seberg* — körül bonyolódik ennek a francia kalandfilmnek a cselekménye. Bármennyire is határos azonban Belmondo rokonszenves, férfias csúnysága, Seberg nyers, brutális nőisége és bármennyire is nagy kincs 300 kiló arany, az egész film nem képes izgalmat kelteni. Néhány, a tulajdonképpeni lényeghez nem tartozó feszült és érdekes részlet ellenére, unatkozva nézzük végig a filmet.

A film rendezőjének, Jean Beckernek ez az első játékfilmje. Az első filmek általában sikeresek; a legtöbb feszül, majd szétrobban a rendező egyéniségének súlyától, eredeti ötleteitől, megoldásaitól. Az aranycsempész kivétel. Ebben szinte semmi újat nem lehet felfedezni. A rendező kétségkívül jó mesterember. De nem több; a filmen bizonyos fáradtság vonul végig, lassúság, vontatottság, tempótlanág, álmos lustaság.

Pedig a cselekmény rendkívül sok lehetőséget adott volna színporkázó ötletek, meglepő fordulatok, szokatlan megoldások érvényesítésére. Persze akkor sem lett volna ez jó film, talán még jó kalandfilm se, de legalább nem kellett volna ásitozva unatkozni a nézőtér.

Arról van szó a filmben, hogy egy fiatalember magának akar megszerezni 300 kiló aranyat. Olyan aranyat, amelynek csempészésére korábban éppen ő vállalkozott. Országhatárokon utazik át ezért, Libanonból Rómába megy például, nyomában a bandával, s közben sok érdekes kalandon esik át. Ezek a kalandok érdekesek, de nem elég érdekesek. Valami szokatlan szőlődság, visszatartottság jellemzi a rendezői megoldásokat, a cselekményalakítást. A kalandfilm szinte mindent elbír. A vértelen, és halvány szőlődságot azonban nem. Ez a halála.

Senkit sem akarunk lebeszélni a filmről. Csak arra szeretnénk figyelmeztetni: néha ásitani is kell a nézőtér. Jó ezt előre tudni.

Nikolényi István

Ö. L.

Felhívjuk ügyfeleink figyelmét, hogy akinek (Szegedi Tüzelőszér- és Építőanyagértékesítő Vállalat Szeged, 43 746 015. sz.) tűzifahulladék vásárlására kiadott utalvány van birtokában és annak felhasználásával hulladék tűzifát óhajt vásárolni,

1966. február 28-ig bezárólag jelentkezzen a fa kiadásáért,

mert a közölt időpont után befizetett vagy korábban befizetett, de fenti időpont után bemutatott csekkösszelvények hatályukat veszítik, és azokra hulladék tűzifát

nem adunk ki!

LÁDAIPARI VÁLLALAT 5. SZ. TELEPE SZEGED